

ETIK

CENTRALT INNEHÅLL

Samtal om och reflektion över vardagliga moraliska frågor utifrån elevernas egna argument och olika religiösa tolkningar. Sådana frågor kan till exempel handla om ansvar, utanförskap, kränkningar, jämställdhet och sexualitet.

Samtal om och reflektion över livsfrågor utifrån elevernas egna tankar och olika religiösa tolkningar. Sådana frågor kan till exempel handla om vad som är viktigt i livet och olika föreställningar om vad som händer efter döden.

ETIK OCH MORAL - EN GENOMGÅNG

ETIK
det vi tycker
är rätt

MORAL
hur vi faktiskt
gör i olika
situationer

MORALISK
KOMPASS
en stark känsla för
hur vi ska göra i
olika situationer

1. Vilka är **vi** i förklaringarna ovan i ringarna?
2. Lottie tycker det är fel att spela oschysst i fotboll, men gör det ändå för att laget ska vinna. Vems moral gäller i ett fotbollslag?

3. Är det okej att ljuga?
4. Är det okej att skvallra?
5. Är det okej att bryta mot lagar i vissa situationer, till exempel stjäla mat om man är hungrig?

BESKRIV NÅGOT SOM ...

Ta fram ett papper/skrivbok. Beskriv

- a) något som är rätt.
- b) något som är orätt.
- c) något som är rättvist.
- d) något som är orättvist.
- e) hur någon kan visa godhet.

f) hur någon kan vara hjälpsam.

g) något som är egoistiskt.

h) hur någon kan visa empati.

Överkurs

i) något som är rätt, men dåligt.

j) något som är orätt, men bra.

BESKRIV NÅGOT SOM - EN SAMMANFATTNING

Berätta för varandra i grupperna vad ni har skrivit.

Ta en uppgift i taget och låt alla berätta i tur och ordning. Den som vaknade tidigast i morse börjar.

När ni är klara berättar ni det för mig.

Tio stycken ska få komma fram och skriva sitt exempel på tavlan. Du får använda din egen eller någon i gruppens exempel.

- ◇ Är det någon som har skrivit likadant som det som står på tavlan?
- ◇ Håller ni med om de olika exemplen?

a)	f)
b)	g)
c)	h)
d)	i)
e)	j)

ÄR DET ATT SKVALLRA?

Vaktmästaren på skolan heter Jonte. Alla tycker bra om honom för han hjälper till om någon fått punktering på cykeln, skäller ut de som är taskiga mot andra och ibland spelar han till och med innebandy på rasten.

Yin och Yang är enäggstvillingar. På en rast skriver Yin ett fult ord på skolans vägg med en sprayburk. Yang tittar bara på. Jonte ser vad som händer, springer fram och tar Yin så hårt

om armen att han börjar gråta. Det blev ett blåmärke efteråt.

Jonte ångrar sig och säger ”om ni inte skvallrar om det här så säger jag inget om att du sprayade på skolan”. Jonte vet att han kan bli av med jobbet om det kommer fram.

Ska Yin berätta hemma vad som hänt? Ska Yang berätta hemma vad som hänt?

VAD SKULLE EN GOD MÄNNISKA GÖRA?

En person har en hundralapp i fickan. Personen går förbi en tiggare som sitter lutad mot ett hus.

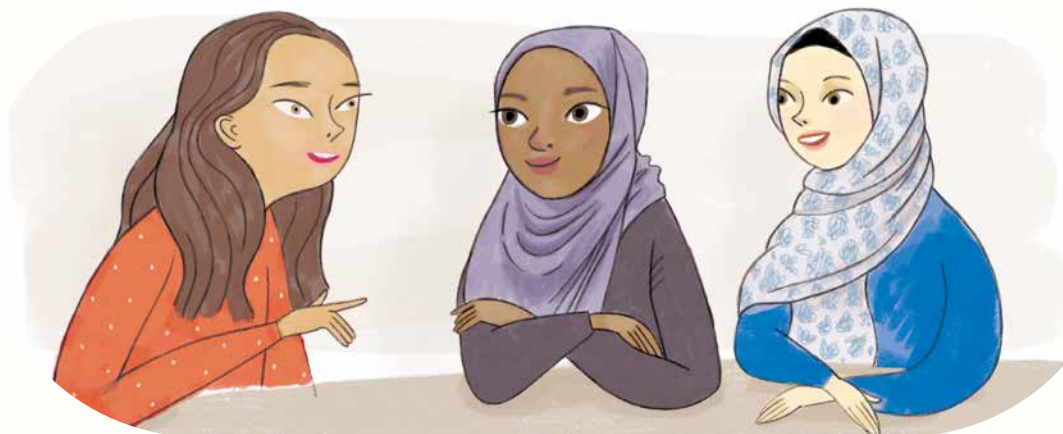
- a) Vad skulle en god människa göra i den här situationen?
- b) Vad skulle en god människa göra som går förbi 100 tiggare varje dag?
- c) Vad händer om tiggaren inte får hundralappen?
- d) Tror du att de som är religiösa är mer givmilda än de som inte är det?

SKA VI HA AKTIV DÖDSHJÄLP I SVERIGE?

Aktiv dödshjälp är när en läkare utför en handling som leder till att en redan dödsjuk person dör. Vissa länder, till exempel Belgien, Nederländerna och Schweiz tillåter aktiv dödshjälp. Aktiv dödshjälp är olaglig i Sverige. Diskutera följande frågor:

- a) Vilka tror du får aktiv dödshjälp i Belgien, Nederländerna och Schweiz?
- b) Vad finns det för argument för aktiv dödshjälp? Argument emot?
- c) Vad anser rabbiner, präster och imamer om dödshjälp?

DISKUSSIONSFRÅGOR - SPEED DATING

Ni kommer att få diskutera olika typer av frågor med en klasskamrat i en minut.

När minuten gått ska båda fått sagt sitt och jag kommer sedan att fråga några av er vad ni pratat om.

Ska det finnas en tjejtoa och en killtoa på skolan?

Kan man säga att något är ”typiskt för tjejer” eller ”typiskt för killar”? Om ja, ge något exempel.

Får man ibland skylla sig själv om man blir utanför?

Ska man gå emellan i ett bråk?

LÄRARENS SIDA

Åsnan mellan hötapparna – Buridans åsna (i hans texter var det egentligen hundar) – åsnan som i obeslutsamhet svälter till döds mellan två identiskt lika hötappar.